

PLANUL NAȚIONAL DE ACȚIUNE

pentru

Anul European al Voluntariatului 2011 în România

– Propunere din 8 septembrie 2010 –

1. Anul European al Voluntariatului 2011: Principii, obiective, priorități europene (Extras din Decizia Consiliului Uniunii Europene Nr. 15658/09 din 24 noiembrie 2009 privind Anul european al activităților de voluntariat care promovează cetățenia activă 2011)

Articolul 1: Obiect

Anul 2011 este desemnat „Anul european al activităților de voluntariat care promovează cetățenia activă” (denumit în continuare „anul european”).

Articolul 2: Obiective

Scopul general al anului european este acela de a încuraja și sprijini - îndeosebi prin schimburile de experiență și de bune practici - eforturile depuse de Comunitate, de statele membre, de autoritățile locale și regionale pentru a crea la nivelul societății civile condiții favorabile voluntariatului în Uniunea Europeană (UE) și pentru a spori vizibilitatea activităților de voluntariat în UE.

Obiectivele anului european sunt următoarele:

1. Depunerea de eforturi în favoarea creării unui mediu propice voluntariatului în UE – pentru a instaura voluntariatul ca parte din promovarea participării civice și a activităților interpersonale într-un context comunitar și pentru a înlătura obstacolele administrative și juridice existente din calea activităților de voluntariat, după caz și acolo unde este necesar;

2. Abilitarea organizatorilor de activități de voluntariat să amelioreze calitatea activităților de voluntariat – pentru a facilita activitățile de voluntariat și a îi ajuta pe organizatori să pună în aplicare noi tipuri de activități de voluntariat și pentru a încuraja activitatea în rețea, mobilitatea, cooperarea și sinergiile din cadrul societății civile și între aceasta și alte sectoare într-un context comunitar;

3. Recunoașterea activităților de voluntariat – pentru a încuraja stimularea adecvată a cetățenilor, a societăților și a organizațiilor de promovare a voluntariatului și a dobândi recunoașterea voluntariatului la nivelul UE și în statele membre de către responsabilii politici, organizațiile societății civile, instituțiile publice, sectorul educației formale și nonformale și de către angajatori pentru aptitudinile și competențele dobândite prin intermediul voluntariatului;

4. Creșterea gradului de sensibilizare cu privire la valoarea și importanța voluntariatului – pentru a spori gradul general de sensibilizare cu privire la importanța voluntariatului ca o expresie a participării civice care contribuie la preocupările comune ale tuturor statelor membre, precum dezvoltarea armonioasă a societății și coeziunea socială.

Articolul 3: Inițiativele implicate

(1) Măsurile care trebuie luate pentru a se atinge obiectivele stabilite la articolul 2 pot include următoarele inițiative întreprinse la nivel comunitar, național, regional sau local, legate de obiectivele anului european:

(a) schimburi de experiență și de bune practici;

(b) efectuarea de studii și derularea de activități de cercetare precum și diseminarea rezultatelor acestora;

(c) conferințe și manifestări care să promoveze dezbateri și să sensibilizeze opinia publică cu privire la importanța și la valoarea activităților de voluntariat stimulând angajamentul cetățenilor și să omagieze eforturile depuse de voluntari și de organizațiile acestora;

- (d) Inițiative concrete în statele membre având drept scop promovarea obiectivelor anului european;
 - (e) campanii de informare și de promovare pentru difuzarea mesajelor-cheie.
- (2) Finanțarea comunitară pentru proiecte poate fi oferită prin intermediul programelor comunitare existente.

ANEXĂ: Detaliile măsurilor menționate la articolul 3

Anul european se va ghida după un principiu director: punerea sa în aplicare se va face pe baza adeziunii, mobilizării la scară largă și participării active a societății civile și a altor părți interesate. În plus, punerea sa în aplicare se va efectua cu ajutorul următoarelor măsuri:

A. Inițiative comunitare directe: Acțiuni de informare și promovare care includ:

- evenimente de mare vizibilitate și forumuri pentru schimburi de experiențe și de bune practici;
- concurs cu sau fără premii;
- cooperarea cu sectorul privat, cu organismele de radiodifuziune și cu alte organisme de informare în masă ca parteneri pentru difuzarea informațiilor privind activitățile de voluntariat și anul european;
- elaborarea unor mijloace de comunicare și a unor instrumente pentru mass-media care să fie disponibile pe întreg teritoriul comunitar pentru a stimula interesul publicului;
- măsuri destinate difuzării rezultatelor și sporirii vizibilității programelor, acțiunilor și inițiativelor comunitare, care contribuie la realizarea obiectivelor anului european;
- înființarea unui site internet de informare în cadrul site-ului de internet Europa, cuprinzând un portal rezervat promotorilor de proiecte în domeniul voluntariatului, pentru a-i ghida prin diferitele programe și inițiative comunitare.

B. Alte inițiative:

- sondaje și studii la nivel comunitar destinate evaluării și informării privind pregătirea, eficiența, impactul și monitorizarea pe termen lung a Anului european.

2. Componentele acțiunilor dedicate AEV 2011 în România

Acțiunile dedicate marcerii AEV 2011 în România vor avea două componente:

- (1) acțiuni coordonate de organismul național de coordonare (aflat la Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii din cadrul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național) și finanțate din bugetul alocat de Comisia Europeană fiecărei țări membre în baza prezentului plan național de acțiune
- (2) acțiuni organizate de diferiți actori naționali, regionali și locali din fiecare stat membru sub egida AEV 2011, finanțate din surse diverse

Acest document detaliază prima componentă și este structurat pe baza ghidului de întocmire a planurilor naționale de acțiune aprobat de Comisia Europeană. Acest ghid reglementează structura planurilor naționale de acțiune gestionate de organismele naționale de coordonare desemnate de fiecare stat membru în vederea accesării fondurilor alocate fiecărei țări din bugetul alocat de Comisia Europeană acțiunilor Anului European al Voluntariatului (AEV) 2011. Acest plan de acțiune a fost redactat în cadrul grupului de lucru creat pe lângă organismul național de coordonare aflat la Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii din cadrul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

Grupul de lucru este format din: Vladimir Simon, coordonatorul organismului național de coordonare; Cristina Rigman, VOLUM – Federația Organizațiilor care Sprijină Dezvoltarea Voluntariatului în România; Andrei Popescu, coordonatorul programului Tineret în Acțiune gestionat de Agenția Națională de Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale; Adrian Secal, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile; Carmen Marcu, Rețeaua Națională a Centrelor de Voluntariat din România.

Implementarea acțiunilor dedicate AEV 2011 în România se va face pe baza principiilor comunicate în decizia Comisiei Europene de mobilizare la scară largă și participare activă a societății civile și a altor părți interesate. Se va urmări corelarea acțiunilor dedicate AEV 2011 cu alte evenimente marcate pe parcursul anului 2011 cum sunt Anul Internațional al Tineretului și aniversarea a 10 ani de la Anul Internațional al Voluntariatului marcat în 2001.

3. Contextul național

Mișcarea de voluntariat din România s-a dezvoltat constant în ultimii 20 de ani. Anul Internațional al Voluntariatului 2001 a dat un impuls extraordinar acestei dezvoltări prin adoptarea Legii Voluntariatului, o formă de recunoaștere publică de care această mișcare avea nevoie pentru a merge mai departe. Deși modificată de mai multe ori de la adoptare, Legea Voluntariatului prezintă încă unele sincope și se află, în cursul anului 2010, într-un nou proces de modificare. Dincolo de necesitatea modificării acestei legi de bază a voluntariatului în România, mai sunt numeroase alte reglementări care menționează voluntariatul în conexiune cu diferite domenii de activitate și care nu sunt armonizate corespunzător cu această lege de bază. *Clarificarea și armonizarea cadrului legislativ este așadar una dintre prioritățile României în cadrul AEV 2011.*

Odată cu intrarea României în Uniunea Europeană mișcarea de voluntariat a resimțit diminuarea semnificativă a finanțărilor externe care susținuseră dezvoltarea sectorului nonprofit în general și a voluntariatului în special. Retragerea unor finanțatori tradiționali de pe piața românească a lăsat actorii dedicați dezvoltării voluntariatului cu resurse semnificativ diminuate și o capacitate relativ redusă de a accesa fondurile europene disponibile, capacitate datorată în mare măsură lipsei de măsuri de sprijin din partea statului român care nu acordă facilități de cofinanțare pentru fondurile europene atrase de diferiți actori și nici posibilitatea recuperării TVA, cheltuielă neeligibilă la nivelul majorității fondurilor europene disponibile.

Această lipsă de implicare a statului român se adaugă cadrului legislativ neclar și absenței unor responsabili identificabili în sectorul public, la nivel local, regional și central, cu care actorii mișcării de voluntariat să poată purta un dialog activ și constructiv în vederea utilizării potențialului de voluntariat al comunităților locale pentru o dezvoltare durabilă atât a comunităților cât și a mișcării de voluntariat la nivel local. *Definirea unui rol clar, specific și activ al statului în relaționarea cu sectorul nonprofit și în sprijinirea dezvoltării sustenabile a mișcării de voluntariat este, așadar, o prioritate națională pentru AEV 2011.*

Un domeniu în care mișcarea de voluntariat din România este deficitară, în comparație cu alte state europene, este monitorizarea activității de voluntariat și colectarea de date statistice cu privire la starea sectorului de voluntariat, dimensiunea mișcării de voluntariat, caracteristicile voluntarilor și ale activităților derulate de aceștia și impactul implicării voluntarilor în comunitate.

Alături de sprijinul extrem de redus al statului pentru susținerea și dezvoltarea mișcării de voluntariat din România, o altă cauză a acestor deficiențe este infrastructura pentru voluntariat care este insuficient dezvoltată în țara noastră, confruntându-ne cu problema unei afluențe de persoane care doresc să se implice voluntar și cu lipsa de oportunități de voluntariat în care aceștia să fie plasați. *Dezvoltarea infrastructurii pentru voluntariat și crearea unor mecanisme clare și sustenabile de măsurare a voluntariatului reprezintă alte două priorități naționale pentru AEV 2011, urmărind includerea mișcării de voluntariat în sistemele publice de colectare a datelor, după modele aplicate internațional, astfel încât să permită colectarea de date comparabile la nivel european și internațional.*

Organizarea de acțiuni de voluntariat care să sublinieze impactul pe care această mișcare îl poate avea pentru comunitățile locale și pentru persoanele care se implică voluntar este o altă prioritate națională, prin aceasta dorindu-ne o conștientizare cât mai extinsă a publicului larg cu privire la valoarea voluntariatului pentru comunitatea locală, cu privire la beneficiile la nivel individual ale celor care se implică voluntar și cu privire la potențialul voluntariatului ca formă de responsabilitate socială care poate fi asumată, în această formă, atât la nivel individual cât și la nivel instituțional.

O altă prioritate națională o reprezintă *recunoașterea corespunzătoare a valorii voluntariatului pentru România*, prioritate sub care se vor înscrie acțiuni de comunicare și recunoaștere publică a voluntarilor și acțiunilor lor precum și realizarea unui sistem de recunoaștere a competențelor dobândite prin activități de voluntariat.

4. Priorități naționale pentru 2011

O1. Depunerea de eforturi în favoarea creării unui mediu propice voluntariatului în România

Priorități:	Acțiuni:
<p>P1: Elaborarea unei Strategii Naționale pentru Dezvoltarea Voluntariatului în România și a planului de implementare a acesteia pentru următorii 3 ani</p> <p>P2: Îmbunătățirea și armonizarea cadrului legislativ care reglementează activitatea de voluntariat din România, inclusiv crearea standardului ocupațional pentru managerul de voluntari</p>	<p>A1: Conferința națională de consultare cu privire la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Voluntariatului în România (noiembrie/decembrie 2010)</p> <p>A2: Conferința Națională de prezentare și planificare a implementării Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Voluntariatului în România (noiembrie/decembrie 2011)</p> <p>A3: Consultări în cadrul Grupurilor de lucru tematice</p>

O2. Abilitarea organizatorilor de activități de voluntariat să amelioreze calitatea activităților de voluntariat

Priorități:	Acțiuni:
<p>P3: Crearea unei platforme on-line de gestionare a cererii și ofertei de voluntariat la nivel național și impunerea ei pe piață ca punct de referință pentru promovarea și identificarea oportunităților de voluntariat existente</p> <p>P4: Organizarea de acțiuni concrete de voluntariat cu colaborarea tuturor factorilor interesați</p>	<p>A4: Platforma on-line de gestionare a cererii și ofertei de voluntari</p> <p>A5: Săptămâna Națională a Voluntariatului – 9-15 mai 2011</p> <p>A6: Make a Difference Day (octombrie 2011)</p>

O3. Recunoașterea activităților de voluntariat

Priorități:	Acțiuni:
<p>P5: Inițierea unui proces complex de realizare a unui sistem de recunoaștere a competențelor dobândite prin voluntariat cu implicarea tuturor factorilor interesați de către sistemul de educație și angajatorii activi pe piața muncii</p> <p>P6: Organizarea unui eveniment național de recunoaștere a voluntarilor cu sprijinul autorităților centrale ale statului care să devină tradiție</p>	<p>A1: Conferința națională de consultare cu privire la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Voluntariatului în România (noiembrie/decembrie 2010)</p> <p>A2: Conferința Națională de prezentare și planificare a implementării Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Voluntariatului în România (noiembrie/decembrie 2011)</p> <p>A3: Consultări în cadrul Grupurilor de lucru tematice (un Grup de lucru va fi dedicat recunoașterii competențelor dobândite prin voluntariat)</p> <p>A7: Gala Națională de Recunoaștere a Voluntarilor și proiectelor de voluntariat – 5 decembrie 2011</p>

O4. Creșterea gradului de sensibilizare cu privire la valoarea și importanța voluntariatului

Priorități:	Acțiuni:
P7: Plasarea voluntariatului pe agenda publică prin comunicarea pe canale diverse și prin mesaje diverse pentru a crește gradul de sensibilizare cu privire la valoarea și importanța voluntariatului pentru societatea românească	A8: Campania națională de promovare a voluntariatului (permanent) A9: Caravana europeană în România – 9-15 mai 2011 A10: ONG Fest 2011 (6-8 mai 2011)

Acțiunile subscrise fiecărui obiectiv sunt reconfigurate în continuare potrivit celor două priorități majore de acțiune trasate de Comisia Europeană, respectiv “Bune practici: identificare și valorizare” și “Comunicare”.

5. Bune practici: identificare și valorizare

Acțiunea:	Descriere:
A1: Conferința națională de consultare cu privire la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Voluntariatului în România – noiembrie/decembrie 2010 A2: Conferința Națională de prezentare și planificare a implementării Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Voluntariatului în România – noiembrie/decembrie 2011	Această conferință va reuni reprezentanți ai principalilor actori ai mișcării de voluntariat și va pune bazele unui document care va fi supus unei ample dezbateri publice în vederea identificării priorităților strategice ale mișcării de voluntariat din România care vor constitui baza Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Voluntariatului ce va fi redactată pe durata anului 2011 și prezentată, finalizată și adoptată în conferința de la finalul anului 2011, urmând a fi detaliată într-un plan concret de acțiune pentru următorii 3 ani.
A3: Consultări în cadrul Grupurilor de lucru tematice	Grupurile de lucru tematice vor fi lansate în cadrul primei conferințe dedicate AEV 2011 și vor dezbate teme precum: bune practici în lucrul cu voluntarii, codul etic al voluntarilor și al organizațiilor care lucrează cu voluntari, standardul ocupațional al coordonatorului de voluntari, forme de recunoaștere a activităților de voluntariat și a competențelor dobândite prin aceste activități, asigurarea calității managementului voluntarilor etc. Temele specifice vor fi stabilite în urma consultărilor cu actorii mișcării de voluntariat din România. Modul de lucru al grupurilor tematice va fi stabilit în cadrul primei conferințe dedicate AEV.
A4: Platforma on-line de gestionare a cererii și ofertei de voluntari – lansare 2011	Această platformă va deveni punctul de referință în anunțarea oportunităților de voluntariat disponibile în cadrul programelor de voluntariat implementate de diferiți actori ai mișcării de voluntariat din România și locul unde toți cei care doresc să fie voluntari pot căuta oportunități actuale de voluntariat potrivite intereselor și abilităților lor. Această platformă dorește să reunească toate eforturile similare existente deja și să devină punctul de referință al întâlnirii cererii și ofertei de voluntariat.
A5: Săptămâna Națională a Voluntariatului – 9-15 mai 2011	Săptămâna Națională a Voluntariatului ediția 2011 urmărește să mobilizeze cât mai mulți actori, cât mai multe comunități și cât mai mulți voluntari pentru a realiza cât mai multe activități de voluntariat pe durata acestei săptămâni. Scopul acestor acțiuni va fi multiplu, de la rezolvarea unor probleme locale prin implicarea voluntarilor și mobilizarea comunităților până la promovarea valorii voluntariatului pentru comunitate și individ și recunoașterea acestei valori și a muncii voluntarilor prin acțiuni diverse.

A6: Make a Difference Day – octombrie 2011	Make a Difference Day este un eveniment organizat în mai multe țări europene și constă în mobilizarea unui număr foarte mare de actori și voluntari care să schimbe ceva în comunitățile lor cu ajutorul implicării pe durata unei zile. Această acțiune va fi organizată după modelul Săptămânii Naționale a Voluntariatului, pe baza unui apel de înscriere de acțiuni și oportunități pentru această zi. Ea va fi gestionată cu ajutorul platformei on line de gestionare a cererii și ofertei de voluntariat.
A7: Gala Națională de Recunoaștere a Voluntarilor și proiectelor de voluntariat – 5 decembrie 2011	Gala Națională de recunoaștere a voluntarilor va fi evenimentul final al AEV 2011 și va urmări recunoașterea la cel mai înalt nivel a muncii voluntarilor iar câștigătorii vor fi incluși în ediția specială a publicației „Portret de voluntar”.

6. Comunicare

Acțiunea:	Descriere:
A8: Campania națională de promovare a voluntariatului (permanent)	<p>Campania națională de promovare va cuprinde un efort concentrat pe diferite canale și de către cât mai mulți actori în vederea promovării proiectelor de succes implementate de voluntari, schimbării pe care voluntarii o pot face în comunități și schimbărilor pe care implicarea în acțiuni de voluntariat le produce la nivel individual. Campania va cuprinde diferite acțiuni: secțiuni speciale web, promovare de filme și fotografii cu voluntari și proiecte de voluntariat, difuzare spoturi radio și TV cu privire la voluntariat, realizare de emisiuni TV pe teme de voluntariat, atragerea de personalități publice necontrovertate care să promoveze și să susțină voluntariatul și/sau să își împărtășească experiențele de voluntar etc.</p> <p>O parte specifică a acestei campanii va fi realizarea unei secțiuni speciale dedicate AEV 2011 pe portalul www.voluntariat.ro. Această secțiune va fi punctul de comunicare on line a acțiunilor dedicate AEV 2011 în România. Acest punct de comunicare se va alătura celor două instrumente de comunicare on line care vor fi dezvoltate la nivel european (secțiunea pe pagina www.europa.eu și www.eyv2011.eu). Secțiunea va cuprinde informații despre AEV 2011 în România, materialele promoționale dezvoltate la nivel european și alte materiale dezvoltate în România, calendarul evenimentelor AEV 2011 în România și al evenimentelor din Europa deschise participării internaționale și secțiunea de știri, cronici și rapoartele ale evenimentelor dedicate AEV 2011.</p>
A9: Caravana europeană în România – 9-15 mai 2011	Caravana europeană este un eveniment organizat direct de către Comisia Europeană cu un program fix care debutează la finalul anului 2010 în Belgia și călătorește pe durata anului 2011 în întreaga Europă. Caravana europeană va poposi în România în perioada 9-15 mai 2011 și va fi localizată în principal în București. Caravana va avea un spațiu dedicat în care vor avea loc o serie de manifestări dedicate voluntariatului și voluntarilor în timpul acestei săptămâni. Calendarul exact al evenimentelor incluse în programul caravanei europene va fi stabilit cu implicarea tuturor celor interesați pe baza unui apel la înscriere de evenimente în programul caravanei.
A10: ONG Fest 2011 – 6-8 mai 2011	ONG Fest 2011 va fi organizat în maniera obișnuită, însă va acorda atenție sporită componentei de voluntariat pentru a marca AEV 2011.